

Dalaid Anant

EUSKARA TEKNIKARIA

Euskara hedatzeko modu xebreak

B

erriki irakurritakoa da hau: “Beriariozko lankidetzaren hitzarmena sinatuko dute Eusko Jaurlaritzaren Kultura Saileko Hizkuntza Politikarako Sailburuordetzak eta Nafarroako Gobernuaren Hezkuntza Departamentuko Euskarabidea Euskararen Nafar Institutuak. Hitzarmen honen bidez, bi erakunde sinatzaileen arteko lankidetzaren bultzatuko da euskarari dagozkion alderdi jakin batzuetan”.

Aitor dezadan, xuabe samar esanda, nahikoa “harrigarria” iruditu zitzaidala gure bi erakundeon arteko lankidetzaren euskaltzalea. Ez baitu haien praktikak itxaropen handirik eragiten. Nire aurreiritziak lagun, iragarkian gakoak bilatzen hasi nintzen. Lehendabizikoa berehala zetorren: “Lankidetzaren hau tekniko da”. Jakina, akordio politikoaren usainik ez. Bigarrena, aurreraxeago: “Bikoiztasunak eta gastuak saihesteko”. Gero eta hobeki ulertzen hasi nintzen. Lankidetzaren ere, jakina, gastuak murrizte aldera. Eta geroxeago hirugarren gakoak aurkitu nuen, hitzarmenaren esparruen zerrendan honaxekoa agertzen baitzen: “Euskara nazioartean hedatzeko programak eta euskarazko irakurleak atzerriko unibertsitateetan”.

Hori ikusi eta segituan pentsatu nuen: “Horrek izan behar dik”, horrek bultzatu

Kendu euskara hemendik,

aizu, eta eraman

nazioartera, eraman

atzerriara, ahalik eta

urrutien. Hondakin

toxikoekin

egiten den

modura

ditu nafar agintariak –eta akaso besteak ere bai?– lankidetzara. Kendu euskara hemendik, aizu, eta eraman nazioartera, eraman atzerriara, ahalik eta urrutien. Hondakin toxikoekin egiten den modura. Eraman dezagun euskara Alemaniara (Volkswageneko lagunak, akaso, beharko dute euskaldunen bat), edo AEBetara, edo Surinamera, edo Indiara, edo Ugandara. Nafar agintarien fantasietan akaso planteatu liteke euskalkiak eta herrietako hizkerak, unitate gisa, garraia daitezkeela. Burundako euskara Asiara, Baztangoa Argentinara... Eta batua, noski. Lehentasunik izatekotan, horrexek izanen luke. Eraman euskara batua urrutira, mesedez, eta hedatu nazioartean, puska txiki-txikitan ahal bada, trukean deus eskatu gabe gainera.

Hitzarmenaren funtsa ulertu nuela uste dut, beraz, baina zalantza bat gelditu zitzaidan hala ere: “Euskarazko irakurleak atzerriko unibertsitateetan” dioenean, zer esan nahi du? Atzerriko unibertsitateetan euskaraz irakurtzen duten lagunak bilatuko dituztela, edo, aitzitik, hemengo unibertsitateetan euskaraz irakurtzeko joera arriskutsu eta ia-delituzkoa duten ikasleak –eta irakasleak?– atzerriko unibertsitateetan hedatu eta sakabanatuko dituztela? ■

HIRUKO TXIKIAN

Joxemari Ostolaza

gabe ez daukagu bizitzerik. Aste-oro jasotzen genuen lansaria gutunazalean. Sobrea kobratzea deitzen genion. Nomina ere bertan. Etxera egin eta egin beharreko ordainketarakoak bereizi eta gelditzen zitzaiguna genuen aztergai, zer lehenesten genuen gastatzeko xede. Zorra ez egitea helburu, patrikak genituen kutxazain armairu banku. Enpresa handiagotetan, hilaren hamar aldera hartzen genuen zati bat aurrerapen gisa, hilaren hondarrean osoa ematen zigitelarik. Urteak eman genituen horrela eta sistemak funtzionatzen zigun. Piskanaka bankuak hasi ziren beren zerbitzuak eskaintzen enpresei eta era

Bankurik

guztietako hornitzailei. Armairuak eta patrikak desagertu ziren. Bankuetara jo behar izan genuen lansariak kobratzeko. Enpresarekiko harremana bankuak ordezkatu zuen. Eta zernahirako kredituak eskaintzen hasi zitzaizkigun lansaria berme. Beren zepoan harrapatu gintuzten, zorra zorraren gainean hasi ginen metatzen, behar ez genituenak ere erosituz, gure administrazioa euren eskuetan utzita, dirua bankuko agiriko zenbakitan urtzen zigitelarik. Orain, ez genuena gastatu dugulako gaitzitzen gaituzte, errealitatean gastatu ez duguna ordaintzen ari garen bitarte honetan, bankuek xahutu dutena gure zor. ■

